

JURISPRUDENTIENIEUWSBRIEF • BESTUURSRECHT

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, team bestuursrecht

Externe email redactieJnB@rechtspraak.nl

Telefoon 088 361 1020

Citeertitels JnB 2025

Inhoud

In deze Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht vindt u de volgende onderwerpen:

Algemeen bestuursrecht	2
Handhaving	4
Omgevingsrecht	6
Omgevingswet	6
Wabo	9
8.40- en 8.42-AMvB's	10
Natuurbescherming	10
Waterwet	13
Ziekte en arbeidsongeschiktheid	14
Bijstand	15
Volksverzekeringen	15
Sociale zekerheid overig	18
Bestuursrecht overig	20
Gezondheid	20
Open overheid	21
Subsidie	22
Vreemdelingenrecht	23
Asiel	23
Procesrecht	25
Regulier	27

De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht (JnB) komt – uitgezonderd in vakantieperiodes – elke week uit en bevat een selectie van de meest actuele en belangrijkste bestuursrechtelijke jurisprudentie. De uitspraken worden per (deel) rechtsgebied aangeboden. Door in de inhoudsopgave op het onderwerp van voorkeur te klikken komt u direct bij de uitspraken op het desbetreffende rechtsgebied. De essentie van de uitspraak wordt beknopt weergegeven in koptekst en samenvatting. De link onder de uitspraak leidt door naar de volledige tekst van de uitspraak.

Algemeen bestuursrecht

JnB 2025, 767

ABRS, 23-07-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:3379](#)

college van burgemeester en wethouders van Baarle-Nassau.

Awb 1:2

BELANGHEBBENDE. GEVOLGEN ENIGE BETEKENIS. Handhavingsverzoek plaatsing vier stacaravans op Parc de Kievit niet-ontvankelijk. I.c. heeft het college zich terecht op het standpunt gesteld dat [appellant] geen belanghebbende is bij zijn handhavingsverzoek. Appellant is geen belanghebbende op basis van de factoren afstand tot en zicht op de vier stacaravans. Appellant kan ook geen persoonlijk belang ontlenen aan de parklastenovereenkomst. Deze overeenkomst geeft alleen recht op het gebruik van de op het park aanwezige gemeenschappelijke voorzieningen, maar voorziet niet in een bepaald voorzieningenniveau. Dit betekent dat er geen direct verband is tussen de percelen waarop de vier stacaravans zijn geplaatst enerzijds en de in de parklastenovereenkomst bedoelde voorzieningen anderzijds.

JnB 2025, 768

MK ABRs, 23-07-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:3447](#)

de korpschef e.v..

Awb

MISBRUIK VAN PROCESRECHT. BEHOORLIJKE PROCESVOERING. De aard, omvang en inhoud van procedures die [appellant] voert en diens procedeedrag hebben in toenemende mate geleid tot oordelen van verschillende rechters en gerechten dat hij daarmee misbruik maakt van recht. Verwijzing naar uitspraken ABRs, 06-12-2017, [ECLI:NL:RVS:2017:3310](#), 31-10-2018, [ECLI:NL:RVS:2018:3558](#) en 22-05-2019, [ECLI:NL:RVS:2019:1655](#). De in deze uitspraak aan de orde zijnde zaken passen in dit patroon van procederen en procesgedrag. Door buitengewoon vaak opnieuw om besluiten te verzoeken en procedures te voeren waarvan voor appellant duidelijk zou moeten zijn wat de uitkomst ervan is, legt hij een zeer groot beslag op de capaciteit van gerechten en bestuursorganen, terwijl redelijkerwijs niet kan worden aangenomen dat het appellant nog te doen is om recht of rechtsbescherming. Het gedrag van appellant gaat niet alleen de grenzen van fatsoen en legitieme kritiek voorbij, hij dreigt en intimideert en probeert oneigenlijk druk te zetten. Door zich op deze manier uit te laten en te gedragen handelt appellant systematisch in strijd met het beginsel van behoorlijke procesvoering. Dit gedrag laat zich in alle ook nu aan de orde zijnde zaken zien, waarbij sprake is van een verontrustende escalatie. De hoger beroepen van appellant en zijn verzoek om herziening worden niet-ontvankelijk verklaard. Dit is geen rechtsweigering. De bij de hoger beroepen betrokken bestuursorganen hoeven geen proceskosten te vergoeden. Appellant moet wel de proceskosten van het college van burgemeester en wethouders van Capelle aan den IJssel vergoeden.

JnB 2025, 769

MK ABRS, 23-07-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:3272](#)

college van burgemeester en wethouders van Helmond.

Awb 8:119 lid 1 aanhef en onder a

Wet open overheid (Woo)

Wet openbaarheid van bestuur (Wob)

HERZIENING. Afwijzing Wob-verzoek. I.c. zal de ABRS de uitspraak van 29-01-2020

([ECLI:NL:RVS:2020:305](#)) niet herzien. Het feit dat het college pas een besluit op haar nieuwe Wob-verzoek heeft genomen, nadat de Woo al in werking is getreden, is geen reden voor herziening, omdat dit een feit is dat zich heeft voorgedaan na de uitspraak waarvan herziening wordt verzocht.

Hoewel [verzoekster] terecht aanvoert dat de informatie die later alsnog is gevonden, dateert van vóór de uitspraak van 29-01-2020 en dat het bestaan daarvan twijfel zaait aan de juistheid van de eerdergenoemde mededeling van het college, is dit geen reden voor herziening. Als na de uitspraak waarvan herziening wordt verzocht, na een nieuwe zoekslag in het kader van een nieuw informatieverzoek, blijkt dat het college toch informatie onder zich heeft die onder de reikwijdte van het eerdere verzoek valt, is dat niet aan te merken als een feit of omstandigheid in de zin van artikel 8:119, eerste lid aanhef en onder a, van de Awb. Dit is namelijk een feit dat zich voordoet na de uitspraak waarvan herziening wordt verzocht. Dat het daarbij gaat om documenten die ook al voor die uitspraak bestonden, is niet relevant. Het is namelijk niet het bestaan van die documenten, maar het alsnog bekend worden ervan dat nieuw is.

Zie ook de uitspraken van dezelfde datum inzake nrs. [ECLI:NL:RVS:2025:3271](#) en [ECLI:NL:RVS:2025:3411](#).

JnB 2025, 770

MK ABRS, 23-07-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:3414](#)

college van burgemeester en wethouders van Zundert en burgemeester van de gemeente Zundert.

Awb 8:69a

EVRM 8

RELATIVITEITSVEREISTE. Besluiten waarbij onder meer de gebruiksvergunning is ingetrokken van recreatiepark Fort Oranje. I.c. wordt geoordeeld dat het bepaalde in artikel 8 van het EVRM, waar het gaat om een ieders recht op respect voor zijn privé leven, zijn familie- en gezinsleven, zijn woning en zijn correspondentie, niet tot bescherming strekt van de belangen van Divine als hypotheekhouder en gemachtigde om de onroerende zaken van Fort Oranje BV in beheer en onder zich te nemen. Deze beroepsgrond wordt daarom niet inhoudelijk beoordeeld.

[Naar inhoudsopgave](#)

Handhaving

JnB 2025, 771

MK ABRS, 23-07-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:3414](#)

college van burgemeester en wethouders van Zundert.

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 8:69a

Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM) 8

Woningwet 1a lid 1, 1b lid 2, 13b 17 lid 1

Algemene Plaatselijke Verordening Gemeente Zundert 2015 (APV) 2:41.1

HANDHAVING. WONINGWET. Onder meer intrekking gebruiksvergunning en sluiting recreatiepark Fort Oranje. **BEVOEGDHEID COLLEGE. TOEPASBAARHEID ART. 17, EERSTE LID, WONINGWET.** In de Woningwet zijn geen omschrijvingen opgenomen van de begrippen "terrein", "erf" en "open erf" als bedoeld in artikel 17, eerste lid, van de Woningwet. Daarom moet voor de betekenis van deze begrippen worden aangesloten bij de in artikel 1.1, eerste lid, van het Bouwbesluit 2012 gegeven omschrijving. Verwijzing naar ABRS 27-02-2019, [ECLI:NL:RVS:2019:622](#), r.o. 4.3. Het recreatiepark bestaat uit meerdere bouwwerken, open erven en terreinen als bedoeld in artikel 1a of 1b van de Woningwet. Voor zover de onbebouwde gedeelten van de op het recreatiepark liggende percelen geen erf zijn, zijn deze gedeelten meerdere terreinen. Voor zover de onbebouwde gedeelten erven zijn en daarom niet als terrein zouden kunnen worden aangemerkt, zijn dat open erven als hiervoor bedoeld. Dat op sommige onbebouwde gedeelten van het recreatiepark wegen zijn aangelegd, maakt naar het niet dat er geen sprake meer kan zijn van een terrein'. Daarbij is van belang dat deze wegen behorend bij dan wel ten dienste van de gezamenlijkheid van bouwwerken op het recreatiepark, worden aangemerkt. De zinsnede 'gebouw, open erf of terrein' als bedoeld in artikel 17, eerste lid, van de Woningwet moet worden begrepen als 'gebouw, open erf en/of terrein'. I.c. wordt geoordeeld dat de rechtbank terecht heeft overwogen dat de op het recreatiepark gelegen gronden met de daarop gelegen individuele stacaravans en andere gebouwen, zoals de winkel, het kantinegebouw en het receptiegebouw, kunnen worden aangemerkt als één geheel van gebouwen, open erven en terreinen als bedoeld in artikel 17, eerste lid, van de Woningwet.

RELATIVITEITSVEREISTE. EVRM. Het bepaalde in artikel 8 van het EVRM waar Divine zich op beroept, strekt niet tot bescherming van de belangen van Divine als hypotheekhouder en gemachtigde om de onroerende zaken van Fort Oranje BV in beheer en onder zich te nemen. Deze beroepsgrond wordt daarom niet inhoudelijk beoordeeld.

JnB 2025, 772

MK Rechtbank Gelderland, 16-07-2025, [ECLI:NL:RBGEL:2025:5626](#)

burgemeester van de gemeente Tiel.

Opiumwet 13b

HANDHAVING. OPIUMWET 13b. COFFEESHOP. BEVOEGDHEID. OVERTREDING.

EVENREDIGHEID. Last onder bestuursdwang sluiting coffeeshop voor 3 maanden. Meer dan toegestane handelsvoorraad aanwezig. Een bestuursorgaan dient bij de toepassing van het beleid, gelet op artikel 4:84 (slot) van de Awb, de evenredigheid in het concrete geval te beoordelen en kan zich daarbij niet beperken tot de vraag of de omstandigheden van het geval al dan niet reeds in de beleidsregel zijn verdisconteerd, dan wel geacht moeten worden te zijn verdisconteerd. Verwijzing naar ABRS 26-10-2016, [ECLI:NL:RVS:2016:2840](#). Gelet hierop mocht de burgemeester i.c. niet volstaan met de opmerking dat de omstandigheden verdisconteerd waren, dan wel geacht werden te zijn verdisconteerd. Nu de burgemeester tijdens de zitting alsnog toereikend heeft gemotiveerd waarom de maatregel evenwichtig is, wordt aanleiding gezien om de rechtsgevolgen van de beslissing op bezwaar in stand te laten.

Als de burgemeester de coffeeshop alsnog wil sluiten, zal hij daartoe een besluit moet nemen met een nieuwe sluitingsdatum en sluitingsduur. De burgemeester zal in dat besluit moeten motiveren waarom ook dan nog een sluiting van de coffeeshop voor een bepaalde duur gerechtvaardigd is. Verwijzing naar [ECLI:NL:RVS:2021:2756](#) en [ECLI:NL:RVS:2022:752](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Omgevingsrecht

Omgevingswet

JnB 2025, 773

Voorzieningenrechter Rechtbank Rotterdam, 23-07-2025, [ECLI:NL:RBROT:2025:8991](#)

college van burgemeester en wethouders van Barendrecht, het college.

Omgevingswet 4.14 lid 3 aanhef en onder a

OMGEVINGSWET. HANDHAVING. Last onder dwangsom vanwege overtreding van artikel 1.3 en artikel 1.4 van het Voorbereidingsbesluit Bedrijfsactiviteiten Barendrecht (Voorbereidingsbesluit). Voor de beantwoording van de vraag of het Voorbereidingsbesluit van toepassing is, dient te worden gezien of voor de peildatum van 18 april 2025 het pand op de locatie reeds in gebruik was genomen en dat daar religieuze en/of maatschappelijke activiteiten plaatsvonden. I.c. wordt geoordeeld dat de bewijslast dat het Voorbereidingsbesluit niet toepassing is, rust op degene die zich daarop beroept, in dit geval dus op verzoekers. In dit kader wordt verwezen naar vaste rechtspraak van de ABRS waaruit volgt dat het aan degene is die zich op het overgangsrecht beroept is om dat aannemelijk te maken. Verwijzing naar ABRS 08-11-2017, [ECLI:NL:RVS:2017:3045](#).

JnB 2025, 774

Voorzieningenrechter Rechtbank Overijssel, 17-07-2025, [ECLI:NL:RBOVE:2025:4776](#)

college van burgemeester en wethouders van Staphorst.

Omgevingswet 5.1 lid 1 onder a

Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) 5.109 lid 1, 8.0a lid 2

Omgevingsplan Staphorst 22.98

OMGEVINGSWET. OMGEVINGSVERGUNNING. BOPA. ETFAL. WOON-EN LEEFKLIMAAT. GEUR. Verlenen omgevingsvergunning voor bouw 17 woningen. Eiser, veehouder, vreest door het project te zullen worden beperkt in zijn bedrijfsvoering vanwege geuremissie. I.c. wordt geoordeeld dat uit vaste rechtspraak volgt dat bij de beoordeling of sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat niet alleen rekening moet worden gehouden met de bestaande situatie, maar ook met de maximale planologische mogelijkheden van, in dit geval, de schapen-/vleeskalverhouderij. Verwijzing naar ABRS 03-07-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:2706](#). Op basis van de normen in de Wgv kan niet worden opgetreden tegen een inrichting die meer geur produceert dan de geurnormen die op grond van de Wgv bij vergunningverlening in acht moeten worden genomen, indien deze inrichting zich houdt aan de aan een dergelijke inrichting verleende voorschriften van de omgevingsvergunning. De geurnormen van de Wgv zijn enkel bedoeld voor de vergunningverlening. Dit volgt uit vaste rechtspraak die ook met de inwerkingtreding van de Ow relevant is. Verwijzing naar ABRS 08-04-2015, [ECLI:NL:RVS:2015:1094](#). De tuinen zelf kwalificeren niet als geurgevoelig object in de zin van artikel 5.91 van het Bkl, maar zoals de Afdeling eerder heeft overwogen, komt ook aan tuinen bij woningen in het kader van een goede ruimtelijke ordening (thans ETFAL) bescherming toe. Verwijzing naar ABRS, 10-02-2021, [ECLI:NL:RVS:2021:276](#). I.c. wordt geoordeeld dat de omgevingsvergunning mocht worden verleend.

JnB 2025, 775

Voorzieningenrechter Rechtbank Gelderland, 17-07-2025, [ECLI:NL:RBGEL:2025:5708](#)

college van gedeputeerde staten van Gelderland, het college.

Omgevingswet 5.1 lid 2 onder g

OMGEVINGSWET. OMGEVINGSVERGUNNING. FLORA- EN FAUNA-ACTIVITEIT. WOLF.

Herhaald verzoek om voorlopige voorziening tegen verleende omgevingsvergunning voor het doden van één specifieke (probleem)wolf die zich op het Nationaal Park de Hoge Veluwe begeeft. Verwijzing naar eerdere uitspraak voorzieningenrechter van 16-05-2025

[ECLI:NL:RBGEL:2025:3843](#). In deze uitspraak wordt het verzoek om een voorlopige voorziening afgewezen. I.c. wordt geen voorlopig rechtmatigheidsoordeel gegeven, maar volstaan met een belangenafweging. De belangen bij het niet treffen van een voorlopige voorziening wegen zwaarder dan de belangen van verzoekster bij het treffen daarvan. De wijziging van de Habitatrichtlijn heeft tot gevolg dat het beschermingsregime van de wolf is verlaagd. De omgevingsvergunning voor afschot van de wolf is verleend onder het toen geldende zwaardere beschermingsregime, toen de wolf dus nog strikt beschermd was. De voorzieningenrechter heeft in de eerdere zaak de verleende vergunning getoetst aan alle voorwaarden die onder dit zwaardere beschermingsregime golden en voorlopig geoordeeld dat de bezwaren van (onder meer) verzoekster tegen de omgevingsvergunning geen redelijke kans van slagen hebben. Omdat enerzijds zij dus al geoordeeld heeft dat de omgevingsvergunning voor afschot van de betreffende wolf naar haar voorlopig oordeel rechtmatig is verleend en anderzijds het beschermingsregime van de wolf op het moment van dat oordeel juist zwaarder was, kent zij een groter belang toe aan het niet schorsen van de omgevingsvergunning dan het belang dat verzoekster heeft bij schorsing daarvan.

JnB 2025, 776

Tussenuitspraak Rechtbank Midden-Nederland, 23-07-2025, [ECLI:NL:RBMNE:2025:3763](#)

college van burgemeester en wethouders van Almere, verweerder.

Omgevingswet

Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) 4.486

OMGEVINGSWET. MILIEUBELASTENDE ACTIVITEIT (MBA). GELIJKWAARDIGE MAATREGEL.

De bestreden besluiten hebben betrekking op de door het college geconstateerde overtreding bij een tankstation in Almere. Tussen partijen is in geschil de vraag of de gerealiseerde CNG-bufferopslag met afblaasvoorzieningen kan worden aangemerkt als een gelijkwaardige maatregel in de zin van het Bal. De STAB heeft in haar advies geconcludeerd dat op basis van de voorliggende stukken en de ter beschikking staande informatie niet is gebleken dat de CNG-bufferopslag met afblaasvoorzieningen als gelijkwaardige maatregel in de zin van het Bal kan worden aangemerkt. De rechtbank kan nog niet beoordelen of de CNG-bufferopslag met afblaasvoorzieningen zoals deze is gerealiseerd bij het tankstation zou kunnen worden aangemerkt als gelijkwaardige maatregel in de zin van het Bal. Voor de beoordeling hiervan heeft de rechtbank een nader advies van de STAB nodig.

JnB 2025, 777

Voorzieningenrechter Rechtbank Oost-Brabant, 23-07-2025, [ECLI:NL:RBOBR:2025:4627](#)

college van burgemeester en wethouders van Bergeijk, verweerder.

Omgevingswet 5.1 lid 2 onder b

Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) 3.40b lid 1, 3.40c lid 1

OMGEVINGSWET. MILIEUBELASTENDE ACTIVITEIT (MBA). BODEM. AFVALSTOF. Last onder bestuursdwang vanwege het zonder omgevingsvergunning op of in de bodem brengen van een afvalstof. Als het college de grond voor het einde van de bezwaarprocedure zou laten verwijderen, zou er een feitelijk onomkeerbare situatie ontstaan. De samenstelling van de grond kan dan niet meer door het college of verzoekster worden onderzocht. Dat is in het nadeel van verzoekster, nu zij met het college van mening verschilt over de vraag of sprake is van afval of van compost. Het college heeft onvoldoende onderbouwd wat de nadelige gevolgen zijn als de grond er tot het einde van de bezwaarprocedure blijft liggen. De voorzieningenrechter schorst het bestreden besluit voor zover verzoekster daarbij onder bestuursdwang is gelast de overtreding te beëindigen door het afval op de in dat besluit beschreven wijze te laten verwijderen.

JnB 2025, 778

Voorzieningenrechter Rechtbank Oost-Brabant, 02-07-2025, [ECLI:NL:RBOBR:2025:3947](#)

college van gedeputeerde staten van Noord-Brabant, verweerder.

Omgevingswet

Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) 2.11 lid 1 aanhef en onder a t/c

Activiteitenbesluit milieubeheer 2.1

OMGEVINGSWET. HANDHAVING. MILIEUBELASTENDE ACTIVITEIT (MBA). SPECIFIEKE ZORGPLICHT. Lasten onder dwangsom. In beginsel kan alleen direct handhavend worden opgetreden op grond van de specifieke zorgplicht in artikel 2.11 van het Bal wanneer het handelen of nalaten van degene die de activiteit verricht evident in strijd is met de zorgplicht. Hiermee wordt in zoverre aangesloten bij de invulling die in de rechtspraak is gegeven aan de mogelijkheid tot handhaving van de zorgplicht uit het voorheen geldende artikel 2.1 van het Activiteitenbesluit milieubeheer en de rechtspraak van de ABRS die in dat verband is ontwikkeld. Vergunninghoudster heeft artikel 2.11 van het Bal overtreden door de partij shredderresidu te laten liggen en door de wijze waarop die partij wordt opgeslagen. De voorzieningenrechter ziet aanleiding om de last onder I in die zin te herformuleren dat het verzoekster wordt toegestaan om nieuwe partijen shredderresidu ter plaatse op te slaan. **LOZEN AFVALWATER.** GS wordt opgedragen ervoor zorg te dragen dat binnen twee weken na verzending van deze uitspraak voor verzoekster duidelijk is of, wanneer en onder welke voorwaarden de lozing op het riool kan worden hervat. Als hieraan niet tijdig wordt voldaan, wordt de last onder III geacht te zijn geschorst.

Overige jurisprudentie Omgevingswet:

- Rechtbank Oost-Brabant, 27-06-2025, [ECLI:NL:RBOBR:2025:3703](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Wabo

JnB 2025, 779

MK ABRS, 23-07-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:3438](#)

college van burgemeester en wethouders van Gemert-Bakel.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1

Wet geurhinder en veehouderij 2, 3

EU-Richtlijn 2010/75/EU van 24 november 2010 inzake industriële emissie (geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging) (de richtlijn)

Gebruikershandleiding v-stacks vergunning (de handleiding)

WABO-milieu. GEURHINDER. Omgevingsvergunning voor bouw, afwijken bestemmingsplan en milieu. I.c. heeft de rechtbank terecht geoordeeld dat er geen aanleiding bestaat om toepassing te geven aan BBT 12 en heeft het college terecht geen geurbeheersplan verlangd.

De vraag of BBT 12 zo moet worden begrepen dat zij ook betrekking heeft op de achtergrondgeurbelasting, moet gelet op het karakter van de BBT-conclusies en het doel van de Richtlijn ontkennend worden beantwoord. BBT 12 is uitsluitend gericht op de voorgrondgeurbelasting. Een uitleg van BBT 12 die erop ziet dat BBT 12 ook ziet op achtergrondgeurbelasting, zou tot gevolg kunnen hebben dat de drijver van een installatie mede verantwoordelijk wordt voor het nemen van maatregelen bij andere bronnen van geurhinder dan zijn eigen installatie.

VENTILATOREN. De rechtbank heeft naar aanleiding van het verslag van de STAB geen aanleiding hoeven zien om te twifelen aan de juistheid van de v-stacksberekening die ten grondslag heeft gelegen aan het bestreden besluit. In de v-stacksberekening mocht worden gerekend met de maatgevende bedrijfssituatie, die bestaat uit drie ventilatoren waarmee de ventilatiebehoefte voor stal 3 van 46.080 m3/uur wordt behaald. Dat volgt ook uit paragraaf 3.5 en 3.6 van de handleiding, op grond waarvan moet worden uitgegaan van de gemiddelde ventilatiebehoefte

Overige jurisprudentie Wabo-milieu:

- ABRS, 23-07-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:3419](#);
- Rechtbank Den Haag, 27-06-2025, [ECLI:NL:RBDHA:2025:11252](#);
- Rechtbank Oost-Brabant, 11-07-2025, [ECLI:NL:RBOBR:2025:4383](#);
- MK Rechtbank Gelderland, 09-07-2025, [ECLI:NL:RBGEL:2025:5424](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

8.40- en 8.42-AMvB's

JnB 2025, 780

ABRS, 23-07-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:3428](#)

college van burgemeester en wethouders van Den Haag.

Activiteitenbesluit milieubeheer (Activiteitenbesluit)

ACTIVITEITENBESLUIT. Afwijzing verzoek om handhavend op te treden tegen ijssalon. I.c. wordt geoordeeld dat het college heeft mogen besluiten om niet handhavend op te treden. Het college heeft toegelicht dat het tot de uitspraak van de rechtbank aan partij A heeft gecommuniceerd dat het de ijssalon niet beschouwde als een type B- inrichting en dat partij A volgens het college daarom geen melding hoefde in te dienen. Volgens het college kan partij A de overtreding dus niet worden tegengeworpen. Gelet daarop en in aanmerking genomen dat het niet meteen indienen van een melding op zichzelf geen gevolgen heeft voor het milieu, mocht het college zich op het standpunt stellen dat van onmiddellijk handhavend optreden zonder voorafgaande waarschuwing moest worden afgezien. Dit is ook in lijn met de zogenoemde Landelijke Handhavingsstrategie die door het college wordt gehanteerd.

[Naar inhoudsopgave](#)

Natuurbescherming

JnB 2025, 781

Tussenuitspraak MK ABRs, 23-07-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:3439](#)

college van gedeputeerde staten van Flevoland.

Wet natuurbescherming (Wnb)

NATUURBESCHERMING. ONTHEFFING. STAAT VAN INSTANDHOUDING. Ontheffing voor het doden van edelherten in de Oostvaardersplassen en de gebieden daaromheen, tot een doelstand van 500 dieren. I.c. wordt geoordeeld dat het college niet aannemelijk heeft gemaakt dat een populatie van 500 edelherten in de Oostvaardersplassen voldoende genetisch divers zou zijn. Deze tekortkoming kan niet worden ondervangen door maatregelen om de populatie te monitoren en/of het via natuurlijke of kunstmatige weg zorgen voor nieuwe dieren. Die maatregelen zijn niet vastgelegd in de aan de ontheffing verbonden voorschriften, zodat de tijdige uitvoering en instandhouding hiervan onvoldoende verzekerd zijn. De rechtbank heeft dan ook ten onrechte geoordeeld dat het college voldoende aannemelijk heeft gemaakt dat met de ontheffing geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populatie edelherten in de Oostvaardersplassen in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

JnB 2025, 782

MK ABRS, 23-07-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:3425](#)

Wet natuurbescherming 3.18 lid 4

college van gedeputeerde staten van Flevoland.

NATUURBESCHERMING. HANDHAVING. Afwijzing handhavingsverzoek vangen en doden konikpaarden in Oostvaardersplassen. I.c. wordt geoordeeld dat de rechtbank met juistheid heeft geoordeeld dat voor het vangen en elders laten doden van konikpaarden geen opdracht als bedoeld in artikel 3.18, vierde lid, van de Wnb nodig is. Het konikpaard is geen beschermde soort op grond van de Wnb, zodat het niet verboden is om in het wild levende konikpaarden opzettelijk te vangen. Omdat konikpaarden verwilderde dieren zijn kan het college voor het terugbrengen van de populatie een opdracht als bedoeld in artikel 3.18, vierde lid, van de Wnb geven, maar dit is geen vereiste om tot populatiebeheer over te mogen gaan. Dat het college nauw betrokken is bij het beheer van de Oostvaardersplassen en daar overeenkomsten over heeft gesloten en beleid over voert, roept dit vereiste ook niet in het leven. Het recht om verwilderde dieren die niet zijn aangewezen als beschermde soort te vangen komt aan de eigenaar of gebruiker van de grond toe, zodat Staatbosbeheer ook vrijwillig tot populatiebeheer kan overgaan. Dit levert geen overtreding op.

JnB 2025, 783

MK ABRS, 23-07-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:3413](#)

college van gedeputeerde staten van Gelderland. 2021:7213

Wet natuurbescherming (Wnb) 3.8 lid 1, 3.10 lid 1 aanhef en onder b, lid 2

NATUURBESCHERMING. ONTHEFFING. DAS. Verlenen ontheffing van verbod artikel 3.10, eerste lid, aanhef en onder b, van de Wnb voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantings- en rustplaatsen van de das. Verwijzing naar ABRS 07-07-2021, [ECLI:NL:RVS:2021:1457](#). Anders dan de rechtbank, wordt i.c. geen aanleiding gezien om te twifelen aan de juistheid van het in de ontheffing gehanteerde uitgangspunt dat het aannemelijk is dat de ontwikkeling een overtreding van artikel 3.10 van de Wnb oplevert.

[...] De ontheffing is verleend ten behoeve van de bouw van een theehuis en de aanleg van een parkeerplaats en een dierenbegraafplaats [...].

[...] Uitspraak van de rechtbank

3. De rechtbank heeft, voor zover hier van belang, geoordeeld dat het beroep van de dassenwerkgroep niet-ontvankelijk is. Naar het oordeel van de rechtbank kan de dassenwerkgroep met haar beroep niet bereiken wat zij daarmee wenst te bereiken. Het is volgens de rechtbank namelijk niet aannemelijk dat de ontwikkeling een overtreding in de zin van artikel 3.10, eerste lid, aanhef en onder b van de Wnb, zal opleveren, waardoor er voor de ontwikkeling geen ontheffing nodig is. Daartoe overweegt de rechtbank onder meer dat de locatie geen essentieel foerageergebied is voor de das, omdat er voldoende alternatieven in de omgeving zijn om de verkleining van het foerageergebied op te vangen.

[...] Overtreding

[...] 7.1. Artikel 3.10, eerste lid, aanhef en onder b, van de Wnb verbiedt het om opzettelijk de vaste voortplantings- of rustplaatsen van dassen te beschadigen of te vernielen. Uit vaste rechtspraak van de Afdeling, onder meer de uitspraak van 7 juli 2021, [ECLI:NL:RVS:2021:1457](#), volgt dat de aantasting van foerageergebieden in beginsel niet onder dit verbod valt. Hierop bestaan twee uitzonderingen.

De eerste uitzondering betreft gevallen waarbij een foerageergebied samenvalt met een vaste voortplantings- of rustplaats.

De tweede uitzondering betreft gevallen waarbij een essentieel foerageergebied zodanig wordt aangetast dat daardoor de functionaliteit van de vaste voortplantings- of rustplaatsen van de betrokken diersoort wordt aangetast. Onder een essentieel foerageergebied wordt verstaan: een foerageergebied dat van wezenlijk belang is voor het functioneren van de voortplantings- of rustplaats wanneer er geen alternatieve foerageergebieden zijn om eventuele aantasting daarvan op te vangen. Als de aantasting van het foerageergebied tot gevolg heeft dat een dassenclan op één moment in zijn geheel van deze plaats vertrekt, of als de omvang van een dassenclan geleidelijk afneemt, bijvoorbeeld omdat het reproductievermogen vermindert, dan wordt daardoor de functionaliteit van de vaste voortplantings- of rustplaatsen aangetast.

[...] 7.6. De Afdeling ziet, anders dan de rechtbank heeft overwogen, geen aanleiding om te twijfelen aan de juistheid van het in de ontheffing gehanteerde uitgangspunt dat het aannemelijk is dat de ontwikkeling een overtreding van artikel 3.10 van de Wnb oplevert. Niet is gebleken dat de motivering die het college aan de ontheffing, het besluit op bezwaar en het wijzigingsbesluit van 22 februari 2019 ten grondslag heeft gelegd, onjuist is. Het standpunt dat het college in hoger beroep heeft ingenomen, leidt niet tot een ander oordeel. Weliswaar is de verplichting tot het omheinen van de dierenbegraafplaats in het wijzigingsbesluit van 22 februari 2019 geschrapt, waardoor het grootste gedeelte van het bosgebied behouden blijft als foerageergebied voor de das, maar dat neemt niet weg dat in de ontheffing al de afweging was gemaakt dat alleen het onttrekken van 0,33 ha aan grasland een overtreding van artikel 3.10 van de Wnb kan opleveren, terwijl men er toen nog vanuit ging dat het grasland slechts secundair foerageergebied was voor de das. Het college heeft geen redenen gegeven waarom die afweging in de ontheffing onjuist was en heeft het besluit van 13 maart 2018 ook niet ingetrokken en de ontheffing alsnog geweigerd omdat geen ontheffing nodig zou zijn.

Daarnaast geven ook de ecologische rapporten van Econsultancy en Van Bommel geen aanleiding voor het oordeel dat het uitgangspunt dat aan de ontheffing ten grondslag ligt onjuist is. Voor zover deze rapporten dateren van na het besluit van 13 maart 2018, hebben partijen op de zitting bij de Afdeling verklaard dat de feitelijke ecologische situatie tussen het tijdstip van dat besluit en deze rapporten niet is veranderd, en dat de rapporten de feiten vaststellen van de situatie ten tijde van dat besluit. Desalniettemin kan naar het oordeel van de Afdeling op basis van deze rapporten niet worden uitgesloten dat er onvoldoende alternatieve foerageergebieden beschikbaar zijn om de aantasting van 0,33 ha aan grasland en een klein gedeelte aan bosgebied als foerageergebied voor de das op te vangen. Daarbij is ten eerste van belang dat partijen het erover eens zijn dat in beide ecologische rapporten een hoofdburcht op circa 200 m van de locatie niet is betrokken in de conclusies, omdat deze burcht toen nog niet was ontdekt. Ten tweede is van belang dat deze rapporten de voorschriften uit de ontheffing in hun conclusies betrekken. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen in de uitspraak van 15 februari 2012, [ECLI:NL:RVS:2012:BV5109](#), onder 2.13.3, kunnen alleen maatregelen die zien op het voorkómen dat de in de Wnb opgenomen verboden worden overtreden, worden betrokken bij de beoordeling of één van de daar opgenomen verboden wordt overtreden. In de ontheffing, zoals deze bij besluit van 22 februari 2019 is gewijzigd, is onder meer voorgeschieden dat het foerageergebied van de das moet worden beheerd conform natuurstype N12.02 "Kruiden- en faunairijk grasland" en dat een dichte haag rond het parkeerterrein moet worden aangeplant. Naar het oordeel van de Afdeling wordt met deze maatregelen niet voorkomen dat het verbod van artikel 3.10 van de Wnb wordt overtreden, nu niet vaststaat dat de optimalisatie van het grasland en de aanplant van de haag is gerealiseerd voordat met de werkzaamheden is begonnen. Gelet hierop geven deze ecologische rapporten ook geen aanleiding om te twijfelen aan de juistheid

van het in de ontheffing gehanteerde uitgangspunt dat het aannemelijk is dat de ontwikkeling een overtreding van artikel 3.10 van de Wnb oplevert.

7.7. Gelet op wat hiervoor is overwogen, kan naar het oordeel van de Afdeling niet worden uitgesloten dat als gevolg van de ontwikkeling essentieel foerageergebied van de das zodanig wordt aangetast dat daardoor de functionaliteit van de vaste voortplantings- of rustplaatsen van de das worden aangetast. De rechtbank heeft daarom ten onrechte overwogen dat de dassenwerkgroep geen belang meer had bij haar beroep omdat het niet aannemelijk is dat de ontwikkeling een overtreding van artikel 3.10 van de Wnb oplevert. [...]

Overige jurisprudentie Natuurbescherming:

- MK ABRS, 23-07-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:3427](#)
- MK Rechtbank Noord-Nederland, 18-07-2025, [ECLI:NL:RBNNE:2025:2979](#)
- Rechtbank Noord-Nederland, 16-07-2025, [ECLI:NL:RBNNE:2025:2868](#)
- Rechtbank Noord-Holland, 27-11-2024, [ECLI:NL:RBNHO:2024:12088](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Waterwet

JnB 2025, 784

MK ABRS, 23-07-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:3430](#)

dagelijks bestuur van waterschap Hunze en Aa's.

Waterwet 2.1, 6.20

WATERWET. Verlenen watervergunning voor uitbreiden steiger en aanbrengen meerpalen. I.c. wordt geoordeeld dat het dagelijks bestuur zich terecht op het standpunt heeft kunnen stellen dat de verbeteringsmaatregelen op de middellange termijn aan de orde zijn en dat vergunningvoorschrift 5.5 nodig is gelet op de artikelen 2.1, eerste lid, onder c, en 6.20 uit de Waterwet. De vraag of het noodzakelijk is om de vergunde werken van Contitank in de toekomst te verwijderen of aan te passen in verband met de waterkeringsverbeteringswerkzaamheden, hoeft niet al bij de vergunningverlening te worden beantwoord en is in ieder geval niet bepalend voor de vraag of het dagelijks bestuur bevoegd was om het voorschrift aan de vergunning te verbinden. Uit artikel 6.20 in combinatie met artikel 2.1 van de Waterwet volgt dat het voor het bestaan van de bevoegdheid om voorschrift 5.5 aan de vergunning te verbinden, niet relevant is of op het moment van de indiening van de aanvraag of het verlenen van de watervergunning sprake was van risicoaanvaarding of voorzienbaarheid aan de zijde van Contitank.

BELANGENAFWEGING. EVENREDIGHEID. Geoordeeld wordt dat het dagelijks bestuur de belangen van Contitank bij het stellen van voorschrift 5.5 voldoende heeft betrokken en dat dit voorschrift niet leidt tot onevenredig nadelige gevolgen voor Contitank.

Overige jurisprudentie Waterwet:

- Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 14-07-2025, [ECLI:NL:RBZWB:2025:4560](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Ziekte en arbeidsongeschiktheid

JnB 2025, 785

Rechtbank Oost-Brabant, 14-07-2025, [ECLI:NL:RBOBR:2025:4454](#)

Raad van bestuur van het Uvw.

Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong) 1a:1, 2.4

WAJONG. DUURZAAMHEID ONTBREKEN VAN ARBEIDSVERMOGEN. AFWIJZING

AANVRAAG WAJONG-UITKERING TERECHT. De rechtbank ziet geen aanleiding om te twijfelen aan de beoordeling van de verzekeringsartsen. Dat eiseres ook bij eenvoudige huishoudelijke taken vaak aansporing nodig heeft maakt de uitkomst niet anders, omdat een zekere mate van begeleiding gevergd kan worden.

Dat de taak “uitruimen van de afwasmachine” niet beschikbaar is als baan op de arbeidsmarkt is op grond van de Wajong niet vereist.

De rechtbank volgt eiseres niet in haar stelling dat zij geen arbeidsvermogen meer kan ontwikkelen.

De wetgever wilde met de aanscherping van de Wajong in 2015 de instroom in de Wajong fors beperken om sociaal-maatschappelijke en financiële redenen. Maar dat laatste is een politieke keuze die de rechtbank moet eerbiedigen. Het is vervolgens aan het UWV om de Wajong zoals die sindsdien geldt uit te voeren en aan de rechtbank om te beoordelen of het UWV dat op juiste wijze heeft gedaan. De rechtbank ziet geen redenen om daar in het geval van eiseres aan te twijfelen. Beroep ongegrond.

[Naar inhoudsopgave](#)

Bijstand

JnB 2025, 786

MK Rechtbank Oost-Brabant, 04-07-2025, [ECLI:NL:RBOBR:2025:3973](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Best.

Participatiewet (Pw) 31, 32

PARTICIPATIEWET. Dat eiser housemuziek heeft gedraaid op door hem georganiseerde vieringen in en bij zijn (gekraakte) woning, is gelet op de specifieke feiten en omstandigheden niet aan te merken als ‘op geld waardeerbare activiteiten’ waarvoor een tegenprestatie kon worden bedongen. Eiser heeft de inlichtingenplicht hierdoor niet geschonden. Omdat niet is gebleken dat er andere belemmeringen bestaan voor verlening van bijstand aan eiser, dient het college aan eiser een bijstandsuitkering toe te kennen. Gegrond beroep.

[Naar inhoudsopgave](#)

Volksverzekeringen

JnB 2025, 787

MK CRvB, 25-06-2025, [ECLI:NL:CRVB:2025:1017](#)

Raad van bestuur van de SvB.

Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Turkije inzake sociale zekerheid 1, 16, 24

Algemene Ouderdomswet (AOW)

Algemene nabestaandenwet (ANW)

AOW. Intrekking en terugvordering AOW-pensioen. Uit artikel 16 van het NTV vloeit niet voort dat appellante recht heeft op het door haar echtgenoot in Nederland opgebouwde pensioen. Voor wat betreft de terugvordering heeft de SvB aangegeven dat hij dringende redenen ziet om daar vanaf te zien.

4.1. De Raad overweegt als volgt. Het bestreden besluit bestaat uit twee componenten: een intrekking van het recht op een AOW-pensioen en de terugvordering van het al verstrekte AOW-pensioen. Voor wat betreft de intrekking slaagt de door appellante aangevoerde beroepsgrond niet. Uit artikel 16 van het NTV vloeit niet voort dat appellante recht heeft op het door haar echtgenoot in Nederland opgebouwde pensioen. De bewoordingen van dat artikel gelezen in samenhang met artikel 1, aanhef en onder m, van het NTV, en de plaatsing van artikel 16 in het hoofdstuk ‘Ziekte en Moederschap’ maken duidelijk dat dat artikel niet ziet op de opbouw van pensioenrechten. Dit wordt bevestigd door het feit dat er een apart hoofdstuk in het NTV is opgenomen dat ziet op ‘Ouderdom en overlijden (pensioenen)’, waarin ook artikel 24 is opgenomen.

4.2. Voor wat betreft de terugvordering heeft de SvB in een brief van 27 juni 2024 aangegeven dat hij dringende redenen ziet om daar vanaf te zien. Het hoger beroep slaagt dus voor zover het ziet op de terugvordering. [...]

JnB 2025, 788

MK Rechtbank Amsterdam, 26-06-2025, [ECLI:NL:RBAMS:2025:4382](#)

minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, namens deze de raad van bestuur van de SvB, verweerder.

Algemene Ouderdomswet (AOW)

Toescheidingsovereenkomst inzake nationaliteiten tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Suriname, Paramaribo

Tijdelijk besluit eenmalig bedrag ouderen van Surinaamse herkomst (Tijdelijk besluit) 3

AOW. TIJDELIJK BESLUIT EENMALIG BEDRAG OUDEREN VAN SURINAAMSE HERKOMST. WOONDUURCRITERIUM. NIET MEETELLEN VAN DE WOONPERIODE IN BELGIË. Verweerder heeft op goede gronden besloten dat eiseres niet in aanmerking komt voor het eenmalige bedrag. Ongegrond beroep.

4. Eiseres heeft op 25 oktober 2024 een tegemoetkoming op grond van het Tijdelijk besluit aangevraagd. Met het primaire besluit heeft verweerder de aanvraag van eiseres afgewezen, omdat zij op 1 juli 2024 niet minimaal 20 jaar in Nederland heeft gewoond.

5. Met het bestreden besluit heeft verweerder het bezwaar van eiseres ongegrond verklaard.

Verweerder heeft in dit besluit, toegelicht in het verweerschrift, overwogen dat aan alle voorwaarden voor toekenning van de tegemoetkoming moet zijn voldaan. Eiseres is in 1960 naar Nederland gekomen en is in 1973 naar België verhuisd. Zij voldoet daarom niet aan de voorwaarde van minimaal 20 jaar in Nederland gewoond hebben. [...]

17. De rechtbank volgt eiseres niet in het standpunt dat de weigering van de tegemoetkoming in strijd is met haar recht van vrije vestiging. Eiseres heeft van dit recht in het verleden ook daadwerkelijk gebruik gemaakt toen zij naar België is verhuisd. Voor zover de weigering van de tegemoetkoming als een belemmering van vrij verkeer moet worden beschouwd is deze naar het oordeel van de rechtbank niet ongerechtvaardigd. Anders dan een wooneis op één specifiek moment, zoals aan de orde in het arrest [naam 1], gaat het hier om een totale periode van wonen in Nederland, die ook niet aaneengesloten hoeft te zijn. Die voorwaarde is gesteld om de wens van de regelgever tot uitdrukking te brengen dat de regeling is gericht op mensen van Surinaamse herkomst die langdurig in Nederland hebben gewoond. Dat is een legitieme wens. Zoals hiervoor gezegd is het stellen van een woonduurcriterium naar het oordeel van de rechtbank een geschikt middel om die wens te verwezenlijken. In de Nota van Toelichting is daarover vermeld: "Een periode van 20 jaar is een substantiële periode, waarmee de langdurigheid van het in Nederland wonen voldoende tot uitdrukking komt. Omdat het geen aaneengesloten periode betreft vormt dit geen belemmering voor het recht om vrij te reizen en verblijven in andere EU-lidstaten. In het licht van de totale periode waarin de betrokkene in Nederland gewoond kan hebben, namelijk minimaal 49 jaar, is het vereiste van 20 jaar een redelijk vereiste, en kan gesteld worden dat personen die minder dan de vereiste 20 jaar niet in Nederland woonden, niet tot de doelgroep van de regeling behoren." De regelgever gaat met de voorwaarde niet verder dan noodzakelijk en de voorwaarde is niet in strijd met het evenredigheidsbeginsel. Om dezelfde reden is ook geen sprake van een ongerechtvaardigde belemmering van het recht om vrij te reizen en te verblijven in een andere lidstaat.

18. De rechtbank is verder van oordeel dat het niet meetellen van de woonperiode in België geen direct of indirect onderscheid naar nationaliteit oplevert. Eiseres heeft in dit verband verwezen naar een aantal arresten van het Hof en heeft gesteld dat van indirecte discriminatie sprake is als een bepaalde voorwaarde moeilijker te vervullen is voor een burger uit een andere lidstaat dan voor eigen burgers. Voor zover die situatie zich in het geval van eiseres al voordoet, is het onderscheid

naar het oordeel van de rechtbank gerechtvaardigd. De regelgever heeft een bewuste keuze gemaakt om het gebaar alleen toe te kennen aan personen die aan een aantal voorwaarden voldoen, waaronder de 20-jarentermijn. In het licht van de achtergrond en het doel van het Tijdelijk besluit, dat specifiek ziet op de relatie Nederland-Suriname, is het stellen van de eis van een voldoende mate van verbondenheid van degene die voorheen in Suriname woonde met Nederland geoorloofd. De nationaliteit van eiseres is hierbij direct noch indirect een relevante factor. Verweerder hoefde de periode van wonen in België dan ook niet te betrekken bij de vraag of eiseres aan het woonduurcriterium voldoet.

De rechtbank merkt hierbij op dat, hoewel het hier uitdrukkelijk een andere kwestie betreft dan het AOW-pensioen zelf, ook geen recht op AOW wordt opgebouwd als men in een andere lidstaat van de Europese Unie woont (en niet in Nederland werkzaam is). Voor zover eiseres tevens heeft bedoeld dat sprake is van onderscheid naar ingezetenschap, is de parallel te trekken met de vaste rechtspraak dat ingezetenschap van Nederland als grondslag voor AOW-verzekering mag worden gehanteerd.

JnB 2025, 789

MK Rechtbank Amsterdam, 26-06-2025, [ECLI:NL:RBAMS:2025:4383](#)

minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, namens deze de raad van bestuur van de SvB, verweerder.

Algemene Ouderdomswet (AOW)

Toescheidingsovereenkomst inzake nationaliteiten tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Suriname, Paramaribo

Tijdelijk besluit eenmalig bedrag ouderen van Surinaamse herkomst (Tijdelijk besluit) 3

AOW. TIJDELIJK BESLUIT EENMALIG BEDRAG OUDEREN VAN SURINAAMSE HERKOMST.

De gevolgen van de afwijzing van de aanvraag van eiseres op de grond dat zij niet op 25 november 1975 in Nederland woonde zijn voor eiseres onevenredig in vergelijking met de door het Tijdelijk besluit te dienen doelen. Daarmee is het besluit in strijd met het evenredigheidsbeginsel. Gegrond beroep.

[Naar inhoudsopgave](#)

Sociale zekerheid overig

JnB 2025, 790

MK CRvB, 24-07-2025, [ECLI:NL:CRVB:2025:1011](#)

Raad van bestuur van het Uvw.

Burgerlijk Wetboek (BW) 7:673, 7:673e

Besluit loonbegrip vergoeding aanzegtermijn en transitievergoeding (Besluit) 2 lid 3

COMPENSATIE TRANSITIEVERGOEDING. CONCLUSIE AG DE BOCK

([ECLI:NL:CRVB:2024:1033](#)). PROVISIEREGELING. De bewoordingen ‘verschuldigd in de twaalf maanden voorafgaand aan het eind van de arbeidsovereenkomst’ in artikel 2, derde lid, van het Besluit moeten zo worden uitgelegd dat het gaat om het recht op provisie dat is ontstaan in de referteperiode en dat voor het verschuldigd zijn van provisie niet van belang is of de hoogte daarvan (al) bepaalbaar is. De Raad volgt dus de conclusie van de AG.

Aangevallen uitspraak bevestigd. Het Uvw dient een nieuwe berekening van de transitievergoeding te maken en de toekenning van compensatie daarop te baseren.

4.2. De wijze waarop de hoogte van de transitievergoeding moet worden berekend is neergelegd in artikel 7:673, tweede lid, van het BW. Hierin is bepaald dat de transitievergoeding voor elk jaar dat de arbeidsovereenkomst heeft geduurd, gelijk is aan een derde van het maandloon en een evenredig deel daarvan voor een periode dat de arbeidsovereenkomst korter dan een jaar heeft geduurd. Artikel 7:673, tiende lid, van het BW houdt in dat bij of krachtens algemene maatregel van bestuur wordt bepaald wat voor de toepassing van lid 2 wordt verstaan onder loon. De bedoelde algemene maatregel van bestuur is het Besluit.

4.3.1. Artikel 2, derde lid, van het Besluit bepaalt: “Indien het loon geheel of gedeeltelijk bestaat uit provisie of afhankelijk is van de uitkomsten van verrichte arbeid, wordt onder loon tevens verstaan: het bruto loon verschuldigd in de twaalf maanden voorafgaand aan het moment waarop de arbeidsovereenkomst eindigt, voor zover dit bestond uit provisie of afhankelijk was van de uitkomsten van de verrichte arbeid, gedeeld door twaalf”.

4.3.2. Partijen verschillen van mening hoe de bewoordingen van het derde lid moeten worden uitgelegd. In de kern komt dit geschil erop neer of de berekening van de vergoeding – zoals ook de AG verwoordt – moet worden berekend over wat is betaald ‘in’ de referteperiode of ‘over’ de referteperiode.

4.4. De bewoordingen uit 2, derde lid, van het Besluit zijn niet eenduidig. Ook de toelichting is niet ondubbelzinnig. Uit artikel 5 van de Regeling looncomponenten arbeidsduur (de Regeling) volgt onder meer wat onder variabele looncomponenten bedoeld in artikel 3, eerste lid, aanhef en onder c, van het Besluit moet worden verstaan. De in de Regeling aangewezen variabele looncomponenten, zoals bonussen, zijn looncomponenten, waarvan de hoogte wordt bepaald door het functioneren van de werknemer of de resultaten van de onderneming, of een combinatie daarvan (zie ook randnummers 5.5 en 5.6 van de conclusie van de AG). Het ligt dan het meest in de lijn van deze regeling om als maatstaf te hanteren welke aanspraak ‘over’ de referteperiode is ontstaan: het moment van uitkeren is immers in zekere zin arbitrair. Bovendien betekent het toepassen van de ‘in’-benadering, dat de mee te nemen bonussen dan deels betrekking hebben op een periode van meer dan drie kalenderjaren voor de beëindiging van de arbeidsovereenkomst, zodat de verband met het laatstgenoten maandloon lossen wordt. Het is zelfs denkbaar dat in de referteperiode bedragen zijn uitbetaald die geen enkele relatie meer hebben met de werkzaamheden die ten behoeve van die periode zijn verricht. Daarom moet gerekend worden met de bonussen en provisie ‘over’ de

maanden of jaren van de referteperiode. Artikel 7:624 BW, waarvan lid 4 inhoudt dat het in geld vastgestelde loon dat afhankelijk is van de uitkomsten van de arbeid – zoals provisie – moet worden betaald zodra dat bepaalbaar is, vormt daartoe geen belemmering. Dat lid doet er niet aan af dat de aanspraak op het variabele loon al eerder is ontstaan. Voor de verschuldigdheid van de provisie is daarmee niet van belang of de hoogte daarvan al bepaalbaar is. De conclusie is dan ook dat de bewoordingen ‘verschuldigd in de twaalf maanden voorafgaand aan het eind van de arbeidsovereenkomst’ in artikel 2, derde lid, van het Besluit zo moeten worden uitgelegd dat het gaat om het recht op provisie dat is ontstaan in de referteperiode en dat voor het verschuldigd zijn van provisie niet van belang is of de hoogte daarvan (al) bepaalbaar is. De Raad volgt dus de conclusie van de AG.

4.5. Het voorgaande leidt tot het oordeel dat het Uvw niet wordt gevolgd in zijn standpunt dat op grond van artikel 2, derde lid, van het Besluit de provisie over het derde kwartaal van 2021 niet moet worden meegenomen bij de berekening van de transitievergoeding waarvoor de werkgever compensatie heeft aangevraagd. [...]

5. Het hoger beroep van het Uvw slaagt niet. [...] Het is aan het Uvw om een nieuwe berekening van de transitievergoeding te maken en de toekenning van compensatie daarop te baseren.

Bij deze uitspraak is een nieuwsbericht uitgebracht: [Berekening transitievergoeding bij provisie](#).

JnB 2025, 791

MK CRvB, 02-07-2025, [ECLI:NL:CRVB:2025:1015](#)

college van burgemeester en wethouders van Rotterdam.

Jeugdwet (Jw)

JEUGDWET. BLOKKERINGSRECHT. Door gebruik te maken van het blokkeringsrecht heeft appellante verhinderd dat het college kennis heeft kunnen nemen van het medisch advies. Zonder inzage in het medisch advies kan het college niet vaststellen of jeugdhulp nodig is, en zo ja, welke jeugdhulp en in welke omvang. Appellante heeft dan ook niet de medewerking verleend die redelijkerwijs nodig was. De gevolgen van dit niet meewerken komen voor rekening en risico van appellante.

De aangevallen uitspraak wordt bevestigd. Dit betekent dat de afwijzing van de aanvraag om een jeugdhulpvoorziening in stand blijft.

[Naar inhoudsopgave](#)

Bestuursrecht overig

Gezondheid

JnB 2025, 792

MK ABRS, 23-07-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:3397](#)

minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Geneesmiddelenwet (Gmw) 61 lid 1 aanhef en onder a

Besluit Gmw 11

GENEESMIDDELENWET. HANDHAVING. OVERTREDING. Afwijzing verzoek van apotheek om handhavend op te treden o.m. tegen huisartsebgroepspraktijk en andere apotheek wegens overtredingen van de Gmw en het Besluit Gmw. **OMVANG GEDING.** I.c. wordt geoordeeld dat het handhavingsverzoek niet zag op overtreding van artikel 18 van de Gmw. Degene die een handhavingsverzoek doet hoeft weliswaar niet de exacte juridische grondslag van een overtreding aan te dragen, maar van diegene wel mag worden verwacht dat hij de vermeende verboden handeling noemt in het handhavingsverzoek. **RELATIVITEITSVEREISTE.** Uit de tekst van artikel 11 van het Besluit Gmw volgt uitdrukkelijk dat het te beschermen belang de goede geneesmiddelenvoorziening is. Uit de Nota van toelichting blijkt dat de goede geneesmiddelenvoorziening ziet op de kwaliteit van het voorschrijven en het ter hand stellen van geneesmiddelen alsmede de betaalbaarheid van en toegankelijkheid tot geneesmiddelenzorg. Alleen afspraken die de goede geneesmiddelenvoorziening kunnen schaden, zijn op grond van artikel 11 van het Besluit Gmw niet toegestaan. Samenwerking tussen huisartsen en apothekers die wel in het belang is van de patiënt, maar nadelig kan zijn voor een concurrent, valt buiten het verbod. Hieruit volgt dat artikel 11 van het Besluit Gmw niet strekt tot het voorkomen van oneerlijke concurrentie. I.c. is de conclusie dat artikel 11 van het Besluit Gmw niet strekt tot bescherming van het belang waarin de apotheek dreigt te worden geschaad (concurrentiebelang), zodat de rechtbank terecht heeft geoordeeld dat het relativiteitsvereiste in de weg staat aan een beroep van de apotheek op artikel 11 van het Besluit Gmw.

[Naar inhoudsopgave](#)

Open overheid

JnB 2025, 793

MK ABRS, 23-07-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:3272](#)

college van burgemeester en wethouders van Helmond.

Wet open overheid (Woo)

Wet openbaarheid van bestuur (Wob)

Awb 8:119 lid 1 aanhef en onder a

WOB. WOO. VERZOEK. HERZIENING. Afwijzing Wob-verzoek. I.c. zal de ABRS de uitspraak van 29-01-2020 ([ECLI:NL:RVS:2020:305](#)) niet herzien. Het feit dat het college pas een besluit op haar nieuwe Wob-verzoek heeft genomen, nadat de Woo al in werking is getreden, is geen reden voor herziening, omdat dit een feit is dat zich heeft voorgedaan na de uitspraak waarvan herziening wordt verzocht.

Hoewel verzoekster terecht aanvoert dat de informatie die later alsnog is gevonden, dateert van vóór de uitspraak van 29-01-2020 en dat het bestaan daarvan twijfel zaait aan de juistheid van de eerdergenoemde mededeling van het college, is dit geen reden voor herziening. Als na de uitspraak waarvan herziening wordt verzocht, na een nieuwe zoekslag in het kader van een nieuw informatieverzoek, blijkt dat het college toch informatie onder zich heeft die onder de reikwijdte van het eerdere verzoek valt, is dat niet aan te merken als een feit of omstandigheid in de zin van artikel 8:119, eerste lid aanhef en onder a, van de Awb. Dit is namelijk een feit dat zich voordoet na de uitspraak waarvan herziening wordt verzocht. Dat het daarbij gaat om documenten die ook al voor die uitspraak bestonden, is niet relevant. Het is namelijk niet het bestaan van die documenten, maar het alsnog bekend worden ervan dat nieuw is. Nieuwe feiten die na de uitspraak opkomen, kunnen niet tot herziening van de uitspraak leiden. Het buitengewone rechtsmiddel van herziening dient er immers niet toe een partij de gelegenheid te bieden om een geschil waarover in een uitspraak al is beslist, opnieuw aan de rechter voor te leggen en daarmee het debat te heropenen.

Ook de omstandigheid dat het college een andere verordening hanteerde bij de behandeling van het planschadeverzoek van verzoekster, is niet aan te merken als een feit of omstandigheid in de zin van artikel 8:119, eerste lid, van de Awb. Voor zover verzoekster hier voor de uitspraak van 29-01-2020 niet bekend mee was, had zij dit redelijkerwijs wel kunnen zijn. Deze verordening heeft het college namelijk gebruikt voor de beoordeling van een verzoek van verzoekster om planschade. Dat verzoek heeft geleid tot de uitspraak ABRS van 25-10-2017 ([ECLI:NL:RVS:2017:2893](#)).

Zie in dit verband ook de uitspraken van dezelfde datum inzake [ECLI:NL:RVS:2025:3271](#) en [ECLI:NL:RVS:2025:3411](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Subsidie

JnB 2025, 794

MK ABRS, 23-07-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:3399](#)

college van burgemeester en wethouders van Peel en Maas, appellant sub 1.

Awb

SUBSIDIE. SCHAARSE RECHTEN. Verlening subsidie. Verwijzing naar ABRS, 11-07-2018, [ECLI:NL:RVS:2018:2310](#) (Geobox-uitspraak), ABRS, 02-11-2016, [ECLI:NL:RVS:2016:2927](#) (Vlaardingen-uitspraak), HR, 26-11-2021, [ECLI:NL:HR:2021:1778](#) (Didam I-arrest) en HR, 15-11-2024, [ECLI:NL:HR:2024:1661](#) (Didam II-arrest). I.c. heeft het college niet deugdelijk gemotiveerd waarom Vorkmeer op basis van objectieve, toetsbare en redelijke criteria de enige serieuze gegadigde is. In beginsel moet een subsidieverstrekker mededingingsruimte bieden bij de verdeling van schaarse subsidiemiddelen. Dit is ook zo als de schaarse subsidiemiddelen in de vorm van een begrotingssubsidie worden verstrekt. **CRITERIA.** Als bij voorbaat vaststaat of redelijkerwijs mag worden aangenomen dat op grond van objectieve, toetsbare en redelijke criteria slechts één serieuze gegadigde in aanmerking komt voor de subsidie, kan een subsidieverstrekker een begrotingssubsidie aan deze serieuze gegadigde verstrekken. Ten behoeve van het bieden van mededingingsruimte moet de subsidieverstrekker zijn voornemen daartoe dan wel minimaal acht weken van te voren bekendmaken, zodat een ieder daarvan kennis kan nemen. Daarbij moet de subsidieverstrekker deugdelijk motiveren waarom er slechts één serieuze gegadigde in aanmerking komt voor de subsidie op grond van objectieve, toetsbare en redelijke criteria. Deze regel strekt ertoe om belanghebbenden bij de subsidieverstrekking, die menen dat zij volgens de gestelde criteria in aanmerking kunnen komen voor de subsidie, de mogelijkheid te bieden om te betwisten dat er één serieuze gegadigde is of om te betwisten dat de gestelde criteria aan de daaraan te stellen eisen voldoen. Als dat wordt betwist door een belanghebbende en de subsidieverstrekker vasthoudt aan zijn voornemen, moet hij in zijn besluit tot subsidieverlening deugdelijk motiveren waarom er niettemin maar één serieuze gegadigde is op grond van de gestelde criteria en waarom de ander geen serieuze gegadigde is of waarom de criteria wel aan de daaraan te stellen eisen voldoen.

Zie ook het bij deze uitspraak uitgebrachte [persbericht](#) ("De leer van 'schaarse rechten' geldt ook voor begrotingssubsidies").

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenrecht

Asiel

JnB 2025, 795

MK ABRS, 23-07-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:3305](#)

minister van Asiel en Migratie.

EVRM 3

EU Handvest 4

Verordening (EU) Nr. 604/2013

Vw 2000 30 lid 1

ASIEL. DUBLIN. BELGIË. De minister heeft niet deugdelijk gemotiveerd dat zij bij de toepassing van de Dublinverordening op asielaanvragen van niet-kwetsbare alleenstaande mannen voor België uit mag gaan van het interstatelijk vertrouwensbeginsel. Betrokkene heeft aannemelijk gemaakt dat hij een reëel risico loopt dat hij bij terugkeer naar België terechtkomt in een situatie die in strijd is met artikel 4 van het EU Handvest en artikel 3 van het EVRM.

5.6. Gelet op de oordelen over de opvang, de rechtsbescherming in België en de onverschilligheid van de Belgische autoriteiten, mag de minister niet langer uitgaan van het vermoeden dat de behandeling van betrokkene in België in overeenstemming is met de bepalingen van het EU Handvest, het EVRM en het Vluchtelingenverdrag. Uit 5.3 tot en met 5.4.2 volgt dat er in België structurele tekortkomingen zijn in de opvangvoorzieningen en op het gebied van rechtsbescherming. Bovendien blijkt uit de onder 5.5.1 tot en met 5.5.3 beschreven feiten en berichten van onverschilligheid van de Belgische autoriteiten. De omstandigheden die in de uitspraak van de Afdeling van 13 maart 2024, onder 5.6, nog doorslaggevend waren voor het oordeel dat de tekortkomingen niet de bijzondere drempel van zwaarwegendheid bereikten, doen zich niet meer voor. De Afdeling is daarom nu van oordeel dat betrokkene bij terugkeer naar België een reëel risico loopt om terecht te komen in een situatie die in strijd is met artikel 4 van het EU Handvest en artikel 3 van het EVRM, omdat de onverschilligheid van de Belgische autoriteiten tot gevolg heeft dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en eigen keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften.

5.7. De rechtbank heeft, gelet op wat onder 5.6 is overwogen, terecht overwogen dat de minister niet zonder nader onderzoek heeft kunnen concluderen dat betrokkene bij terugkeer naar België niet terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie. De Afdeling heeft de minister na de heropening van het onderzoek in de gelegenheid gesteld nader onderzoek te doen. De resultaten van dat onderzoek leiden niet tot de conclusie dat betrokkene niet terecht zal komen in een situatie die in strijd is met artikel 4 van het EU Handvest en artikel 3 van het EVRM. De Afdeling oordeelt daarom dat de minister, onder de gegeven omstandigheden, bij de toepassing van de Dublinverordening op asielaanvragen van niet-kwetsbare alleenstaande mannen voor België niet langer van het interstatelijk vertrouwensbeginsel uit mag gaan.

5.8. De eerste grief faalt.

6. De Afdeling realiseert zich de ernst van haar oordeel over de situatie in België. Het is de taak van de bestuursrechter om bij voorgenomen overdrachten van asielzoekers aan andere lidstaten op basis van de feiten te beoordelen of zij het reële risico lopen op een onmenselijke behandeling

wegens systeemfalen in die andere lidstaten. De Afdeling onderkent dat het oordeel dat sprake is van systeemfalen in een andere lidstaat ertoe leidt dat asielzoekers vooralsnog niet meer aan die lidstaat kunnen worden overgedragen en daardoor in Nederland in de asielprocedure komen. In deze situatie, waarin asielzoekers niet meer kunnen worden overgedragen, wordt ernstig afbreuk gedaan aan een goede werking van het Dublinsysteem en de loyale samenwerking die daarbij tussen de lidstaten geldt. Het is aan het bestuur op zowel nationaal als Europees niveau om de goede werking van het Dublinsysteem te verzekeren.

Bij deze uitspraak heeft de Afdeling een [persbericht](#) ("Nederland mag alleenstaande mannelijke asielzoekers niet terugsturen naar België") uitgebracht.

JnB 2025, 796

MK ABRS, 18-07-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:3297](#)

minister van Asiel en Migratie.

EU Handvest 4

Verordening (EU) Nr. 604/2013

ASIEL. DUBLIN. Overdracht naar Frankrijk. Gezondheidstoestand. Arrest C.K.. Het BMA-advies is niet onvolledig omdat het BMA niet ingaat op de vraag wat het vooruitzicht op een overdracht voor de gezondheidstoestand van betrokkene zal betekenen.

Desondanks sprake van een reëel risico op een aanzienlijke en onomkeerbare achteruitgang van de gezondheidstoestand, dat in dit bijzondere geval niet kan worden weggenomen met de reisvereisten voor de fysieke overdracht die het BMA heeft opgesteld.

3.2. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen in de uitspraak van 3 november 2017, [ECLI:NL:RVS:2017:2980](#), onder 7, volgt uit het arrest C.K. [\[ECLI:EU:C:2017:127\]](#) dat, wanneer een asielzoeker objectieve gegevens overlegt die de bijzondere ernst van zijn gezondheidstoestand en ook de aanzienlijke en onomkeerbare gevolgen aantonen waartoe een overdracht zelf zou kunnen leiden, de minister bij het nemen van het overdrachtsbesluit moet beoordelen wat het risico is dat die gevolgen zich voordoen. Die vergewisplicht treedt onder meer in wanneer het risico dat een asielzoeker suïcide zal plegen als gevolg van zijn of haar overdracht door een medisch deskundige als reëel of hoog is ingeschat. [...]

3.3. In dat geval vereist de vergewisplicht dat de minister de gerezen twijfel over de weerslag van de overdracht op de gezondheid van een vreemdeling deugdelijk gemotiveerd wegneemt. De minister kan in beginsel met het uitvoeren van de door het BMA vastgestelde reisvereisten, de gerezen twijfel over een schending van artikel 4 van het EU Handvest als gevolg van de overdracht zelf wegnemen. [...]

3.4. De minister betoogt terecht dat uit het hiervoor vermelde kader niet volgt dat zij rekening moet houden met de gevolgen die het vooruitzicht op een overdracht op de psychische gesteldheid van betrokkene zou kunnen hebben. Het arrest C.K. gaat namelijk niet over de aankondiging van de feitelijke overdracht op het moment dat een vreemdeling nog in Nederland verblijft. Die aankondiging gebeurt immers als de vreemdeling nog in Nederland is en is ook geen onderdeel van de overdracht zelf. Zie de uitspraak van de Afdeling van 27 december 2018, [ECLI:NL:RVS:2018:4314](#), onder 6.1. Anders dan de rechtbank heeft overwogen, is het BMA-advies dan ook niet onvolledig omdat het BMA niet ingaat op de vraag wat het vooruitzicht op een overdracht voor de gezondheidstoestand van betrokkene zal betekenen.

3.5. De minister is er desondanks niet in geslaagd om iedere ernstige twijfel over een schending van artikel 4 van het EU Handvest als gevolg van de overdracht weg te nemen, zoals dat is beschreven in punt 76 van het arrest C.K. Uit de brieven van behandelaren en het BMA-advies van 25 september 2024, zoals genoemd onder 1.1 tot en met 1.3, volgt dat verschillende behandelaren en begeleiders het risico op suïcidaliteit bij betrokkene als hoog dan wel zeer hoog inschatten bij overdracht aan Frankrijk. Ook in de meest recente brief van 10 januari 2025 wordt het risico op suïcide hoog ingeschat als betrokkene wordt overgedragen aan Frankrijk. Ter zitting bij de rechtbank op 14 januari 2025 heeft psycholoog A. Verkuijlen bevestigd dat voor betrokkene een veilige behandelomgeving essentieel is. Uit de eerdere brief van 5 april 2024 van S. Wilmes en J. van Akker, psychiaters, van Crisisdienst GGZ, volgt dat het suïciderisico destijds als laag werd ingeschat bij verblijf in Nederland. Zij hebben dit risico bij overdracht aan Frankrijk als zeer groot ingeschat.

3.6. Naar het oordeel van de Afdeling volgt uit het voorgaande een reëel risico op een aanzienlijke en onomkeerbare achteruitgang van de gezondheidstoestand, dat in dit bijzondere geval niet kan worden weggenomen met de reisvereisten voor de fysieke overdracht die het BMA heeft opgesteld. Uit de voormelde actuele en gedetailleerde medische informatie van diverse behandelaren rijst namelijk een dusdanig zorgwekkend beeld van de psychische toestand van betrokkene in relatie tot overdracht aan Frankrijk, dat de minister in dit geval niet iedere ernstige twijfel over de weerslag van de overdracht op de gezondheidstoestand van betrokkene deugdelijk gemotiveerd heeft weggenomen. De minister heeft daarmee niet voldaan aan de onder 3.2. en 3.3. van deze uitspraak uiteengezette vergewisplicht die volgt uit het arrest C.K.

3.7. Hoewel de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat de minister ook rekening moet houden met de gevolgen die het vooruitzicht op overdracht voor de psychische gesteldheid heeft, heeft zij terecht geconcludeerd dat de minister er niet in is geslaagd om iedere ernstige twijfel over de weerslag van de overdracht aan Frankrijk op de gezondheidstoestand van betrokkene weg te nemen. De eerste grief slaagt niet.

Procesrecht

JnB 2025, 797

MK ABRS, 17-07-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:3286](#)

minister van Asiel en Migratie.

Awb 6:11

PROCESRECHT. VERSCHOONBAARHEID TERMIJNOVERSCHRIJDING. MVV-AANVRAAG.

Referent niet bijgestaan door een rechtshulpverlener. In dit geval geen sprake van bijzondere omstandigheden die maken dat de termijnoverschrijding niet aan hem kan worden toegerekend.

4.1. De rechtbank heeft terecht overwogen dat het op de weg van referent lag om voor zijn vertrek uit Nederland adequate maatregelen te nemen door te zorgen voor een goede postafhandeling tijdens zijn verblijf in Ghana. Referent heeft weliswaar een vriend gevraagd om gedurende zijn afwezigheid elke twee tot drie weken zijn post te controleren, maar volgens een in beroep overgelegde verklaring van deze vriend is het hem niet gelukt om dat zo vaak te doen als vooraf was afgesproken. Hoewel de Afdeling er niet aan twijfelt dat referent de bedoeling had om de behandeling van zijn post gedurende zijn verblijf in Ghana goed te regelen, heeft de rechtbank terecht overwogen dat de gevolgen van het nalaten van de vriend die referent daarvoor had ingeschakeld voor rekening van appellant komen. Deze vriend heeft zich ook niet beroepen op

bijzondere omstandigheden waardoor hij de gemaakte afspraken niet kon nakomen. Daarbij komt nog dat referent de minister niet heeft geïnformeerd over zijn afwezigheid uit Nederland. Referent heeft tijdens zijn verblijf in Ghana kennelijk ook niet uit eigen beweging contact gezocht met de vriend om te informeren naar de stand van zaken.

4.2. De rechtbank heeft ook terecht overwogen dat de in beroep aangevoerde persoonlijke omstandigheden van referent niet kunnen leiden tot de conclusie dat het niet tijdig indienen van het bezwaarschrift niet aan appellant kan worden toegerekend. Het overlijden van een naaste kan een reden zijn om een termijnoverschrijding verschoonbaar te achten. Zie de onder 3 genoemde uitspraak van het CBb van 30 januari 2024, [ECLI:NL:CBB:2024:31](#), onder 3.2. Voor een dergelijk oordeel ziet de Afdeling in dit geval echter geen aanleiding. De rechtbank heeft terecht overwogen dat de omstandigheid dat de vader van referent in juli 2022 is overleden, waardoor hij langer in Ghana moest blijven dan voorzien, net als de overige door appellant naar voren gebrachte omstandigheden, niet maken dat de termijnoverschrijding niet aan appellant is toe te rekenen. De reden dat referent het bezwaarschrift te laat heeft ingediend is namelijk veeleer dat hij gedurende zijn langdurige afwezigheid uit Nederland geen deugdelijke waarneming heeft geregeld voor de afhandeling van zijn post.

4.3. Gelet op het voorgaande heeft de rechtbank terecht overwogen dat het niet tijdig indienen van het bezwaarschrift redelijkerwijs aan appellant kan worden toegerekend, waardoor de termijnoverschrijding niet verschoonbaar is.

JnB 2025, 798

MK ABRS, 21-07-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:3336](#)

minister van Asiel en Migratie.

Awb 8:72 lid 3

PROCESRECHT. Rechtbank heeft in dit geval de rechtsgevolgen ten onrechte in stand gelaten.

2. Appellant klaagt in zijn enige grief terecht dat de rechtbank ten onrechte de rechtsgevolgen van het vernietigde besluit in stand heeft gelaten. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (onder meer de uitspraak van 22 april 2013, [ECLI:NL:RVS:2013:BZ9003](#)) is een voorwaarde voor toepassing van artikel 8:72, derde lid, aanhef en onder a, van de Awb dat partijen zich daarover in voldoende mate hebben kunnen uitlaten. Dat is in dit geval niet gebeurd. De rechtbank heeft de rechtsgevolgen van het vernietigde besluit in stand gelaten, omdat niet aannemelijk is dat appellant bij terugkeer naar Irak om religieuze redenen te vrezen heeft voor vervolging. Behalve naar de eigen verklaringen van appellant, heeft de rechtbank daarbij verwezen naar passages uit het Algemeen ambtsbericht Irak van 2023 en naar de brief van de minister aan de Voorzitter van de Tweede Kamer van 27 mei 2024, nr. 3242, over een wijziging van het landenbeleid voor Irak. Deze argumenten heeft de minister niet in de besluitvormingsfase en ook niet in de beroepsfase kenbaar als haar standpunt naar voren gebracht. Ter zitting heeft de rechtbank de argumenten die zij heeft gebruikt voor de motivering van haar beslissing om de rechtsgevolgen van het vernietigde besluit in stand te laten niet aan de orde gesteld, zodat appellant en de minister er zich toen niet over hebben kunnen uitlaten. Daarbij neemt de Afdeling in aanmerking dat de brief van 27 mei 2024 dateert van na de zitting van 21 mei 2024 bij de rechtbank. Er bestond ook verder geen aanleiding voor partijen om zich daarover uit te laten. Onder deze omstandigheden heeft de rechtbank ten onrechte de rechtsgevolgen in stand gelaten. Appellant betoogt in hoger beroep dat de rechtbank zelf in de zaak

had moeten voorzien. Maar om dezelfde reden waarom zij in dit geval niet de rechtsgevolgen in stand kon laten, had zij ook niet zelf in de zaak kunnen voorzien.

[Naar inhoudsopgave](#)

Regulier

JnB 2025, 799

MK ABRS, 18-07-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:3275](#)

minister van Asiel en Migratie.

EVRM 8

REGULIER. MVV. Beoordelingskader vaststelling familie- en gezinsleven tussen meerderjarige gezinsleden op grond van bijkomende elementen van afhankelijkheid. De minister mag de omstandigheid dat een vreemdeling exclusief van een referent afhankelijk is, niet als vereiste stellen voor het aannemen van bijkomende elementen van afhankelijkheid. Anders dan de minister aanvoert, betekent dit dus niet dat de banden tussen een vreemdeling en referent zo sterk móeten zijn dat zij zonder elkaar niet kunnen functioneren. Nederlandse maatstaven zijn niet bepalend voor het aannemen van bijkomende elementen van afhankelijkheid.

De minister mag antwoorden op de vragen of anderen dan referent betrokkene zorg kunnen verlenen en of referent zijn financiële steun aan betrokkene op afstand kan voortzetten in haar beoordeling van bijkomende elementen van afhankelijkheid betrekken.

Beoordelingskader voor de vaststelling van familie- en gezinsleven tussen meerderjarige gezinsleden - zonder referent niet zelfstandig kunnen functioneren

3. In grief 1 klaagt de minister over het oordeel van de rechtbank dat de minister haar beoordelingskader van bijkomende elementen van afhankelijkheid ten onrechte heeft beperkt tot een beoordeling van de vraag of een vreemdeling zonder een referent zelfstandig kan functioneren.

3.1. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen in haar uitspraak van 27 maart 2024, [ECLI:NL:RVS:2024:1188](#), onder 5.2, moet de minister een op het geval toegespitste beoordeling maken van alle door een vreemdeling aangedragen feiten en omstandigheden die kunnen maken dat de door die vreemdeling gestelde bijkomende elementen van afhankelijkheid bestaan. Elementen zoals de financiële en materiële afhankelijkheid tussen betrokkenen, de gezondheid van betrokkenen, de banden met het land van herkomst, de mate van emotionele afhankelijkheid en het antwoord op de vraag of betrokkenen hebben samengewoond, kunnen bijvoorbeeld een rol spelen.

3.2. De minister wijst erop dat zij een beoordeling heeft gemaakt van de verschillende door betrokkene aangevoerde feiten en omstandigheden waaruit bijkomende elementen van afhankelijkheid kunnen volgen. De minister voert terecht aan dat zij daarbij het antwoord op de vraag of een vreemdeling zonder de aanwezigheid van een referent zelfstandig kan functioneren, anders gezegd, het antwoord op de vraag of een vreemdeling exclusief van een referent afhankelijk is, als een onderdeel heeft mogen betrekken in haar beoordeling. [...] In het arrest Senchishak betrok het EHRM in het kader van de vaststelling van familie- en gezinsleven bijvoorbeeld dat de desbetreffende vreemdeling niet noodzakelijkerwijs afhankelijk was van haar in Finland wonende dochter of de in Finland aanwezige zorg. [...]

3.3. De minister draagt haar betoog terecht voor, maar dit leidt niet tot het slagen van grief 1. Dat betoog doet namelijk niet af aan het oordeel van de rechtbank dat de minister het beoordelingskader

voor het aannemen van bijkomende elementen van afhankelijkheid onjuist heeft uitgelegd. In het besluit op bezwaar van 22 april 2022 staat namelijk dat voor het aannemen van bijkomende elementen van afhankelijkheid tussen een vreemdeling en referent sprake móet zijn van banden die zo sterk zijn dat zij niet zonder elkaar kunnen functioneren, terwijl zo'n vereiste niet geldt. Uit het arrest Martinez Alvarado, paragraaf 49, en de uitspraak van de Afdeling van 27 maart 2024, [ECLI:NL:RVS:2024:1189](#), onder 4 en 4.1, volgt namelijk dat voor het aannemen van bijkomende elementen van afhankelijkheid niet is vereist dat een vreemdeling exclusief afhankelijk is van een referent en zonder een referent niet zelfstandig kan functioneren. [...]

Beoordelingskader voor de vaststelling van familie- en gezinsleven tussen meerderjarige gezinsleden - Nederlandse maatstaven

4. In grief 2 klaagt de minister verder over het oordeel van de rechtbank dat de minister moet beoordelen wat bijkomende elementen van afhankelijkheid zijn, gelet op wat naar Nederlandse maatstaven gangbaar is.

4.1. De minister voert terecht aan dat de rechtbank niet heeft onderkend dat Nederlandse maatstaven niet bepalend zijn voor het aannemen van bijkomende elementen van afhankelijkheid. De minister wijst er terecht op dat zij een beoordeling moet maken van alle feiten en omstandigheden van het geval die relevant zijn voor een standpunt over de vraag of tussen een vreemdeling en een referent ten opzichte van elkaar sprake is van bijkomende elementen van afhankelijkheid. Zie het arrest Martinez Alvarado, paragrafen 38 en 44, waarin het EHRM heeft benadrukt dat de beoordeling of bijkomende elementen van afhankelijkheid bestaan een individuele beoordeling vereist van de band tussen betrokkenen, gelet op de omstandigheden van het geval, en dat bijkomende elementen van afhankelijkheid vaak het resultaat zijn van een combinatie aan omstandigheden. Daarbij is overigens niet uitgesloten dat ook cultureel bepaalde omstandigheden in een land van herkomst of Nederland informatie kunnen geven over de band tussen een vreemdeling en een referent. Zoals volgt uit de uitspraak van de Afdeling van 10 december 2024, [ECLI:NL:RVS:2024:5072](#), onder 3.3, gaat het bij de vaststelling van familie- en gezinsleven tussen meerderjarigen niet over de status van een gezinslid in een culturele context, maar de feiten waaruit bijkomende elementen van afhankelijkheid kunnen volgen. Zo'n status is voor de beoordeling van bijkomende elementen van afhankelijkheid dus alleen relevant, voor zover betrokkenen toelichten wat die status betekent voor de feitelijke invulling die zij geven aan hun onderlinge band. [...]

6.2. De minister voert terecht aan dat de rechtbank niet heeft onderkend dat de minister de antwoorden op de vragen of anderen dan referent betrokkene zorg kunnen verlenen en of referent zijn financiële steun aan betrokkene op afstand kan voortzetten in haar beoordeling van bijkomende elementen van afhankelijkheid heeft mogen betrekken. Dit volgt uit de ook hiervoor onder 3.2 aangehaalde rechtspraak van het EHRM. Het EHRM heeft in het arrest Martinez Alvarado, paragrafen 40 en 43, toegelicht dat bij gezondheidsklachten van een vreemdeling een rol speelt of die gezondheidsklachten die vreemdeling in zijn dagelijks leven afhankelijk maken van de zorg van een referent en of in het land van herkomst van die vreemdeling familieleden wonen die zorg kunnen bieden of realistische zorgalternatieven bestaan. Daarnaast wijst de Afdeling op paragraaf 41 en 42 van het arrest Martinez Alvarado, waarin het EHRM heeft toegelicht dat bij financiële afhankelijkheid tussen betrokkenen een rol speelt of die financiële steun op afstand kan worden voortgezet. De mogelijkheid om financiële steun op afstand voort te zetten, leidt op zichzelf niet tot de conclusie dat tussen betrokkenen geen bijkomende elementen van afhankelijkheid bestaan. Die bijkomende elementen van afhankelijkheid kunnen ook in dat geval immers nog volgen uit de financiële afhankelijkheid van betrokkenen in samenhang bezien met overige individuele omstandigheden.

JnB 2025, 800

MK ABRs, 21-07-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:3331](#)

minister van Asiel en Migratie.

Vw 2000 14

REGULIER. AMV-BUITENSCHULD. Gedeelde verantwoordelijkheid bij onderzoek naar adequate opvang. De minister heeft, door zich op het standpunt te stellen dat betrokkene niet beschikbaar was voor het onderzoek, deugdelijk gemotiveerd waarom het onderzoek naar adequate opvang niet kon worden afgerond tijdens de minderjarigheid van betrokkene. Het enkele feit dat betrokkene zich op enig moment weer heeft gemeld, betekent gezien het voorgaande niet dat de minister alsnog moest beoordelen of betrokkene, met terugwerkende kracht tot aan de meerderjarigheid, in aanmerking komt voor een buitenschuldvergunning.

4.3. De rechtbank heeft niet onderkend dat voor het slagen van het onderzoek een gedeelde verantwoordelijkheid rust op betrokkene en de minister. De minister mocht van betrokkene verwachten dat hij actief en volledig aan het onderzoek zou meewerken en zich daar beschikbaar voor zou houden. De minister wijst er terecht op dat betrokkene dat door herhaaldelijk met onbekende bestemming te vertrekken niet heeft gedaan. De rechtbank heeft van belang geacht dat de minister geen nadere informatie heeft verstrekt over de vraag of betrokkene, voordat hij op 15 oktober 2021 achttien werd, weer in beeld was bij het COa of op een andere wijze traceerbaar was. Daarmee heeft de rechtbank niet onderkend dat het de verantwoordelijkheid van betrokkene was om zich beschikbaar te houden voor het onderzoek naar adequate opvang. Betrokkene heeft dat niet gedaan en ook niet aannemelijk gemaakt dat hij na de eerste MOB-melding alsnog voor zijn achttiende verjaardag daadwerkelijk beschikbaar is geweest. Dat lag wel op zijn weg. De minister heeft, door zich op het standpunt te stellen dat betrokkene niet beschikbaar was voor het onderzoek, deugdelijk gemotiveerd waarom het onderzoek naar adequate opvang niet kon worden afgerond tijdens de minderjarigheid van betrokkene. Het enkele feit dat betrokkene zich op enig moment weer heeft gemeld, betekent gezien het voorgaande niet dat de minister alsnog moest beoordelen of betrokkene, met terugwerkende kracht tot aan de meerderjarigheid, in aanmerking komt voor een buitenschuldvergunning. De Afdeling verwijst naar haar uitspraak van 12 juli 2023, onder 22. De minister klaagt dan ook terecht over het oordeel van de rechtbank dat zij niet een buitenschuldvergunning heeft mogen weigeren.

JnB 2025, 801

MK ABRS, 22-07-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:3344](#)

minister van Asiel en Migratie.

VWEU 20

REGULIER. Voor het verkrijgen van een van referent afgeleid verblijfsrecht op grond van artikel 20 van het VWEU naast het bestaan van een afhankelijkheidsverhouding geldt niet dat ook moet zijn voldaan aan het vereiste dat betrokkene meer dan marginale zorg- en/of opvoedingstaken verricht voor referent.

Betrokkene is noch de biologische ouder, noch de juridische ouder of stiefouder van referent, en heeft ook geen gezag over hem. Op hem rusten daarom ook geen wettelijke financiële verplichtingen of wettelijke zorgtaken. Daarom kan de samenwoning met referent op zichzelf in zijn geval niet leiden tot een weerlegbaar vermoeden van een afhankelijkheidsrelatie tussen hem en referent.

Zijn de in paragraaf B10/2.5 van de Vc 2000 genoemde vereisten cumulatief?

3.3. Voor zover de minister betoogt dat voor het verkrijgen van een van referent afgeleid verblijfsrecht op grond van artikel 20 van het VWEU naast het bestaan van een afhankelijkheidsverhouding ook moet zijn voldaan aan het vereiste dat betrokkene meer dan marginale zorg- en/of opvoedingstaken verricht voor referent, berust dit op een onjuiste lezing van de rechtspraak van het Hof. Naar vaste rechtspraak van het Hof is het namelijk de afhankelijkheidsverhouding tussen een minderjarige burger van de Unie en de onderdaan van het derde land aan wie een verblijfsrecht wordt geweigerd, die het nuttig effect van het burgerschap van de Unie in het geding kan brengen, aangezien die afhankelijkheid ertoe kan leiden dat de burger van de Unie als gevolg van die weigering gedwongen zal zijn niet alleen het grondgebied van de lidstaat waarvan hij de onderdaan is, maar eveneens het grondgebied van de Unie als geheel te verlaten (zie het arrest Chavez-Vilchez, punt 69 en de daar aangehaalde rechtspraak). De afhankelijkheidsverhouding, in het beleid van de minister weergegeven onder d in paragraaf B10/2.5 van de Vc 2000, vormt dus de grondslag voor het ontstaan van een afgeleid verblijfsrecht. Het voorgaande brengt naar het oordeel van de Afdeling met zich dat de minister de in paragraaf B10/2.5 genoemde vereisten niet als cumulatief mag uitleggen. Dat neemt enerzijds echter niet weg dat een afhankelijkheidsverhouding doorgaans niet voorstelbaar is als een betrokkene niet meer dan marginale zorg- en/of opvoedingstaken verricht, weergegeven onder c in het beleid van de minister (zie in dat kader de uitspraak van de Afdeling van 16 mei 2023, [ECLI:NL:RVS:2023:1962](#), onder 4). Anderzijds is het verrichten van meer dan marginale zorg- en/of opvoedingstaken niet zonder meer voldoende voor het doen ontstaan van een afhankelijkheidsverhouding (zie in dat verband de uitspraak van de Afdeling van 17 augustus 2021, [ECLI:NL:RVS:2021:1821](#), onder 3.1).

3.3.1. In zoverre slaagt de grief niet.

Leidt de samenwoning tot een weerlegbaar vermoeden van een afhankelijkheidsverhouding tussen referent en betrokkene?

3.4. De minister betoogt wel terecht dat de rechtbank niet heeft onderkend dat in het geval van betrokkene het samenwonen met referent op zichzelf niet kan leiden tot een weerlegbaar vermoeden van het bestaan van een afhankelijkheidsverhouding. De feitelijke omstandigheden van betrokkene verschillen van de feitelijke omstandigheden die het Hof in het arrest XU en QP ten grondslag heeft gelegd aan het oordeel dat bij duurzame samenwoning een weerlegbaar rechtsvermoeden ontstaat. Betrokkene is noch de biologische ouder, noch de juridische ouder of stiefouder van referent, en heeft ook geen gezag over hem. Op hem rusten daarom ook geen wettelijke financiële verplichtingen

of wettelijke zorgtaken. Daarom kan de samenwoning met referent op zichzelf in zijn geval niet leiden tot een weerlegbaar vermoeden van een afhankelijkheidsrelatie tussen hem en referent. De rechtbank heeft in dat kader niet onderkend dat de minister zich op het standpunt heeft mogen stellen dat het aan betrokkene is om aannemelijk te maken dat er tussen hem en referent desalniettemin een afhankelijkheidsverhouding bestaat.

[Naar inhoudsopgave](#)